

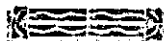


A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG-
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indult BÉTSBŐL Szombaton 24. Oktoberben 1789.

*A' F. Udvari Hadi Tudósítás sz. (**)*

Feldmarsfal Báró *Laudon* ezen hónapnak 14-dikén Belgrád Várának meg-vételéről következő bövebb Tudósítás küldött a' F. Udvarhoz; „ *Ozmann* Basának az eddig Belgrádban volt fő Kormányozónak írásban *Laudonnak* bé-adott bizonyágtétele szerint a' Belgrád lakosinak száma mind öszve 25-ezer fejekre mégyen vala; kik között valának Papok, Barátok, főbb és aprobb Tisztviselők minden tselédjeikkel edgyütt 2000; aszlzonyok 9000, Leányok 4000, sérli gyermekek 3000, fegyveres katonák 7000, kik közzül 1000-en sebefek valának, — Agyúkot találtunk a' Várban, azon 11 ágyúkon, és 1 mazzaran kívül, mellyeket a' Külső-Vá-



rosoknak el-foglalásakor vettünk vala-el, és már jelentettünk-is, következendőket: „ 2 egy fontost, 7 más-fél fontost, 21 — 2 fontost, 17 harmad-fél fontost, 61 — 3 fontost, (mellyek között egy Tsászári ágyu-is találtaték) 5 negyedrél fontost, 37 — 4 fontost, 24 — 5 fontost, 11 — 6 fontost, 14 — 7 fontost, 7 — 8 fontost, 18 — 9 fontost, 4 — 10 fontost, 5 — 11 fontost, 6 — 12 fontost, 41 — 13 fontost, 8 — 14 fontost, 6 — 15 fontost, 2 — 16 fontost, 2 — 17 fontost, 8 — 18 fontost, 3 — 20 fontost, 3 — 21 fontost, 4 — 22 fontost, 2 — 23 fontost, 6 — 24 fontost, 1 — 25 fontost, 1 — 26 fontost, 2 — 27 fontost, 1 — 27 fontost, 1 — 28 fontost, 1 — 30 fontost, 4 — 32 fontost, 5 — 34 fontost, 5 — 36 fontost, 1 — 44 fontost, 1 — 48 fontost, és 2 — 176 fontost; mind öszve 351 ágyukat. — Értz mazzár ágyukat: 2 — 10 fontost, 5 — 20 fontost, 5 — 24 fontost, 1 — 30 fontost, 2 — 34 fontost, 5 — 40 fontost, 5 — 80 fontost, 4 — 96 fontost, 1 — 100 fontost, és 4 — 135 fontost; mind öszve 34 mazzarat. — Vas ágyukat: „ 1 — 8 fontost, 1 — 9 fontost, 1 — 12 fontost, 7 14 fontost; mind öszve 10 ágyukat — és így minde- nőtől tsak ágyút és mazzarat 395-töt. — 50 vas-vil- lát, vagy hajóhoz tartozó eszközt, 6000 mázsa tü- zi port, 1500 mázsa öntetlen onat, egy véghetef- len sokoságú külömbb külömbb nagyságú ágyú gol- lyóbírt, és sok más ágyúzáshoz tartozó kezülete- ket. — Hajót kaptunk: 20 nagy Sajkát, és 45 kis- sebb hajókat. — A' Belgrádi lakosok minden fa- miliálistól és jószágostól edgyütt, 3 osztályban, rész- szerint a' vizen, rész-szerint a' szárazon a' Duná- nak hozzfára, 2 Battalion *Latterman* és 3 osztály *Erdödi Húszárság* őrizete alatt, Obelster *Sztents* ve- zérségével egézfizen O. Orlovával által-ellenbe *The- tye-ig* kísértetének, hól ezen helységnek Komendán- la vevé által őket. — A' mi kísértőinknek és hajó- jinknak szerentséfebb vizfsza-érkezéséig zállogba ma- radtak a' Belgrádiak közzül: *Ahmet Effendi*, a' *Teftedár*; vagy a' Szultán Kints-tár-mestere; *Jusuph Aga*

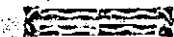
Aga, a' volt *Arabagi Basa*, vagy az ágyuzó Seregnek Generálja; *Ibrahim Aga*, egy Jantsár Seregnek Obellere; *Abdi Aga*, az alsó Városnak Platzmájora; *Ozman Ceri Basa*, edgy a' Sergeeknek Vezéri közzül.

A' Várnak meg-vétele után leg-ottan 2000 nap-számofok rendeltetének, hogy a' Várat a' holt-téstől és minden tisztátalonságtól tisztittanak-meg, és a' Várnak romlott falaihoz-is leg-ottan hozzá kez-dének, hogy azt az oltalamra jobb karba állítsák. — A' Görög fő Püspök, ki Belgrádban lakik vala, a' maga kérésére azt az engedelmet nyéré, hogy a' maga *Rácz* Városban lévő Résidentziájába bé-költözheték; hafanlóképpen minden Görögöknek és Ráczoknak meg-engedteték, hogy a' magok házaik-hoz viszsa térjenek, és a' magok itteni tiszteletjekhez, mint máskor, hozzá kezdhelsenek. — A' mi ká-runk mindenestől, a' Dunán és Száván lett által menetelünk után egészfzen 9-dikig, míg a' Várat ke-züinkhöz vettük, mégyen, a' Strázsamestertől fog-va alá 289 hóltakra, és 732 sebelsekre. A' Tisztek közzül el-esienek: Kap. G. *Planqvét*, Fő-Hadn. G. *Lucini*, mind a' kettő *Dalton*tól; All-Hadn. *Kurtz*, a' *Prájból*; Kap. *Laritz*, a' Tsászárgyalogjai közzül; All-Had. *Kisfaludi*, a' *Devinse*ből; Fő-Hadn. G. *Latzi*, és a' Reg. Adjutánt az *Alvintze*ből; Fő-Had-nagy *Vagemann*, és All-Hadnagy *Vagemann* mind ketten *Toskána Ferdinánd*ből; Kap. *Piola* az Asó-Seregből; és Májor *Szedletzki* a' Bombárdirek köz-zül. — A' lebes Tisztek ezek: „Obestlájdinánt *Kempf*, *Gyulaitól*; az akkori Kapitány és mostani Májor *Hertzeg Eszterházi*, Kapitány Lájdinánt G. *Eszterházi*, fő Hadn. *Horváth*, és all-Hadn. *Törgei*, mind az *Eszterházi Antul* Sergéből; Zálzlótar-tó *Hauptman*, *Károlitól*; all-Hadn. *Delifomonovits*, a' Tsászárgyalog Sergéből; Kapitányok *Koczán*, *Száffert*, és fő Hadnagy *Poturnoy* (*) a' fő Her-tzeg

Q q q q 2

tzeg

(*) A' fellyebb múlt fokhagymás Pruszikus háboru-ban ezen Tiszt Urat sententziáztak volt Káplár korá-



tzeg *Ferdinánd Magyar gyalog Sergéből*; *Májorok Kaulore és Nugent*, valamint *all-Hadn. Lang a' Toskána Kátróllyéből*; fő Hadn. *Pancek*, *all-Hadnagyk Ajklor* és *Kindermann a' Stáineéből*; *Májor Gróf Auersperg a' Vallis Müthélyéből*; fő Hadnagy *Ekhare a' Pellegriniéből*; fő Hadn. *Jállits és Zászlotartó Malsatti az Eszterházi Miklósból*; Kap. *Vagemann Volfenbütteltől*; fő Hadn. *G. Plunquet Alvinztit I*; *All-Hadn. G. Májerte Djalontól*; az *Inzincérek Májora Leaux*, *Inzincér Tilzi Vörös*, Kap. *G. Dandini*, és *Kapitány Petrovits a' Serviai Szabad-Seregtől*.

Itt tovább ditséri a' Feldmarfal a' nagyobb Tiszteket, kiknek neveiket Magyar betűkkel le írni igen bajos, az egy *Commissarius Lovász Urén* ki-vül; kiről azt a' ditséretet teszi a' Feldmarfal, hogy ezen Urnak különös Izorgalmatolsága oly nagy volt, hogy az egész Tábor semmiben is leg-kisebb szükséget sem látott.

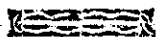
Minekutánna *Laudon General Ottó* által *Szemendriát* fel-kérte volna, *Députátusok* jövenek be-lölle a' Feldmarfalhoz Okt. 13-dikan, a' *Belgrádi Táborba*, oly kérelemmel, hogy őket is, mint a' *Belgrádiakat* oly fel-tételek alatt bocsáttassa ki, mellyet *Laudon* meg-is engede nékik. Erre *General Ottó* a' *Belgrádi* mód szerint *Capitulálá* őket, és *Szemendriát* leg-ottan meg szállá. Az ellenség' itt volt őrizete, melly 300 fejekre megyen vala, a' *Belgrádiakhoz* adatek úti-társúl, midőn ezek itt köl-tözének el, és őrizetül ezeknek is katonákat adá-nak, kikért bátorságnak okaért a' 2 leg nagyobb *Törököt* zállogba fogák, és ezeknek vizslya-jövele-leki *Péterváradra* küldék. — *Generalmájor Ottó*, ki *Szemendriát* meg szállá, találá ottan 14 rész-sze-rint 1, 2, és 3 fontos gollyóbisú ágyukat, 25 hor-dó

korában egy minázott *Posztra*, hogy midőn az ellenség oda érkezik gyujtsa-fel, és azokkal ed-gyütt vette-se-fel magát-is.

10, és 16 láda tüzi-port, sok ágyuzó és más készületeket. — Egy Obesilájdinánt *Liptaytól Laudonhoz* érkezett Tudósítás-szerint, az eddig *Palánka Pajzszarovitz* között feküdt Törökök Okt. 12-dikén innen egészen eltakarodtanak. — Egy más Tudósítás-szerint pedig az eddig *Csupriánál* feküdt Séráskir *Abdi Basa* a *Moráván* visszaköltözött.

Ő Feisége, a magok jó véseletekért Feldmarfallájdinánt *G. Brownét* Fegyvertármesterré, a *Laudon* Adjudantját *Obesilájdinánt* *Mackat* Obeslerré, Májor *Reidángét* és *Immenst* Obesilájdinántokká, Kapitány *Pömlert* pedig Májorra tenni méltoztatta. — A Külső Városra való rohonáskor magokat mások felett ki-mutatott 2 legények a *Dalton* Sergéből, és 1 az *Eszterházi Miklóséből*, mindenik arany pénzzel jutalmaztattak meg. A *Daltonéból* 3, a *Gyulai Sámueléből* 12, a *Pellegriniéből* 12, a fő Herzeg *Ferdinándéből* 9, az *Eszterházi Antaleből* 3, az *Eszterházi Miklóséből* 9, az *Alvintziéből* 5, a *Devinséből* 13, a *Stáinéből* 6, és az ágyufok közül 3, mindenik emlékeztető ezüst pénzt nyertének.

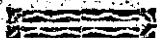
Feldmarfallájdinánt *B. Vallisnak* Okt. 10 és 12-dikén tett Tudósítása szerint azt lehet látni, hogy a Boszniában lévő ellenséges Sergek az ott lévő széleket szüntelen háborgotják, és a mi népünkkel minden nap tsatáznak. — A *Beszsirevikhi Bégh* *Ibrohim*, a *Chengigi Bégh*, és a *Miralimi Bégh* alatt lévő Sergek öszve gyűltenek, 9-dikben a *Glina* vizén nagy Sereggel általjöttek, és egy hetét ködös reggel a mi *Kerstinianál* lévő fő tábori *Posztunkra*



tunkra ütöttek, kiket a' miénk vízfőz-
 vervén, egyéb kárt nem tettek, hanem a' széleken lévő
 némely üreks hazokat és élésbéli gyűjteményeket
 tüzzé és hammuvá tettek. — Innen az ellenség
 ment a' Kerstiniai Templom mellett lévő nagy fántz-
 nak, hól Obesier *Köblös* áll vala egy osztály *Vá-
 rosvi* katonasággal és 2 ágyukkal: ki ugy bánék
 az ellenség fok Izámú Sergével, hogy fok halotjai-
 kot és sebelseiket itt hagyván, végre az egész kör-
 nyékből el-takarodának. — Itt az Obesier *Köblös*
 tudósítáfa-szerint, mindenek-felett jól vívelték mago-
 kat: Strázsamester *Radnovits*. Itt a' mi vesztesé-
 günk nem nagy; de ezen Tudósításnak el-küldésé-
 vel az Obesier még tökéletesen nem tudhatta; a-
 zért ez után még várakozni fogunk. — Ezen köz-
 ben egy más Sántznál 200 gyalagok fő Hadnagy
Kengyelre is rá-ütöttek vala; de ennek kengyel-
 ben lévén a' vigyázatja olly rendeléssel várja vala
 a' maga ellenségeit, hogy még jól meg-se érkezé-
 nek, a' midőn minden kárunk nélkül vízfőz-üzeté-
 nek; tehát itt is *in optima forma* foly a' dolgunk.
 — Minthogy az ellenség itt még fok-féle mozgáso-
 kot tett; és majd *Viháts*, majd *Kludusz*, *Szilko-
 vakha* és *Szténa* körül nagy tábori-tüzek láttatnak
 vala, parantsola B. *Vallis* Generálmájor *Jelatsits-
 nak*, hogy a' Környülállások-szerint forduljon ed-
 gyet körülöttek. Erre a' Generálmájor Kapitány
Qvoszentsevitsset 300 Szabad-fergesekkel, az *Ottakui*
 környékekre küldé, hogy az ellenségnek ott legelő
 Izámos tábori ba:mait tekintené körül. Ennek ótal-
 mára követik vala Geuerálmájor *Jeletsits*, Obesiláj,
 di.

dinánt B. *Knefevits* egy egy osztályban, és fő Strá-
samerster G. *Gyulát* 150 Keménylövőkkel távúlról.
El megy Kap. *Qvaszentsevits* a' setét ködnek segít-
tségével igen közel az *Ottokai* Várához, hól meg-
buvék, míg a' Törökök a' Barmokat ki-hajtják va-
la. Történeimből olyan vigyázók valának a' Törö-
kök, hogy éppen ekkor küldöttek vala patrólt ki.
Midön ezek már közel vólnának, elé áll *Qvosdentse-
vits* a' rejtékből, Sergeinek edgyik részével a' Patrol-
ra út addig, míg más része a' barmokkal bajoskodnék.
Ezen munka fel-lármázta az egész Környéket, *Otto-
kát*, *Kruppát*, *Jaszszénitzát*, és más körül-belöl lé-
vő apró Várotskákat, mellyekből ágyuzni kezdé-
nek; melyből egy tsata támodván, és a' mi több
Sergeink is ide érkezvén, némely katonáink annyi-
ra mentenek vala, hogy *Ottokai* Várának külső Vá-
rosaiba is bemenének és házokat gyujtának meg.
De minthogy a' minden-felöl tsatára szaladó Törö-
kök száma szüntelen nevedik vala, és *Kruppa*-fe-
löl egy tsorda lovas Török is nyargal vala, a' mi
népünk vizfsza-lére. Kergetik vala nyomban a' Tö-
rökök, de Gróf *Gyulai* a' Keménylövőkkel útjo-
kat állván, az ellenség vizfsza-vereték. Itt a' mié-
ink 8 Török lovat prédáltak, és az ellenség köz-
zül egy helyt 15-töt, más helyt 9-et hagyának hal-
va. Közüllünk el-esett 7, és 20 sebet hozott vizf-
za. Itt a' Tiszték is közönségesen, de kivált a'
Szabad-fergefek legényesen viselték magokat.

Egy Hertzeg *Hohentlohetól* Szebenből Okt. 15-
dikén költ Tudósítás-szerint a' jelentetik, hogy G.
M. *Pruglakh* a' Moldvában *Rimniknél* rá-bizott dol-
got 7-dikben tökéletesen végbe-vitte; hól a' mi Ser-
günk.



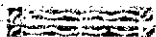
günknek közelítésével az ellenség aróonnal meg-szaladott; de Obesflájdinánt *Vilhorfzki* keményen után-nak nyomúlván, nem megszöve *Rimniknél* a' Szöllő hegyek alatt utól érte, és tsatára kényszerítvén, uj-ra meg-verte ezeket és el-kergette. Az Obesflájdinánt, jöllehet egy vágást kapott a' fején, egész *Oknig* kergette az ellenséget, 120 közüllök le-apprittatott, 53 mot el fogott, 1 nagy ágyút el-prédált és 5 kisebb ágyukat. Erről-is a' környülál-lásokkal való Tudósítás ezután érkezik meg. (**)

Csernovitz 9-dik Okt. „Kedves Barátom! Éppen ma érkezém] Moldvából *Morgoseft* vidékiről, az holott a' *Potemkin* Hertzeg Sergének edgyik része fekszik, és az *Ismaeli* közösülést *Benderrel* ketté vágja. Ez az egész Sereg, mellyet szememmel lá-ték, olly népből áll, hogy közönséges értelem-sze-rint, soha Muszka-ország még ilyeneket sikra ki-nem vezetett. A' Muszka Tsászárnénak *H. Koburg-hoz* küldött ajándéka, mely egy Pikésből áll, 20 ezer Rubelre betsültetik. — A' Nagy Vezérnek meg-verettetéséről azért nem irak; mert ezt az Udvari Tudósításokból leg-jobban lehet tudni. — Báró *Metzburg*, a' ki-is mostonában azon 5 Kerületeknek *Adminisztrátora* vala, mellyeket ő Felsége el-foglalt Moldyából, ezen hónapnak 6-dikán rothasztó hideg-lelésben meg holt, és 3 apró Anya nélkül való gyermekeket hagyta maga után; ki tételsék helyé-be, még nem tudatik. — Egy ide-való lakos, ez előtt 8 esztendővel a' maga feleségét halálason meg sebesítvén, 5 esztendei rabságra ítelteték, és feleségétől el-vállasztaték, mely meg-esvén, feleség

sérj-

férjhez is ment vala. El-telvén a' büntetésnek ide-je, ez-előtt 4 napokkal vissza-érkezik az ember *Lemberg*ből, és egyenesen vólt Feleségéhez mene' ki-is látván régi Urát az ajtón bé-jöni, azonnal tsak el-esék és meg-hala. — „ Ugy el-szaparadott a' *Tolvaj Bukovinában*, hogy egész falunként kén-tenittetnek a' Lakólok őrizeten állani, és mint a' *Szilágyságban* farkos kergetni, ugy itt *Tolvajt* kergetni menni. — „ A' *Lengyelek* itten felettébb el-tsüggettenek azólta, miólta látják, hogy a' *Nagy Vezér*, ki velek magát edgyesíteni kívánnya vala, meg-verejterett. “

Brün. (Itt van *Ipfylándiról* a' tökelletes Tudó-ítás) Sept. 17-dikén 8 és 9 óra között, egy szál-lást mutatának *H. Ipfylandinak* a' *Spilberg* nevü fo-goly *Várban*. A' *Brünben* fekvő *Tsászár Regiment-jének* *Obeftere* és ennek *Adjutántja* vivék ötet egy bé-fedett *Kotsiban* ide. Mikor ő azt meg tudta, hogy az első fogságát második fogság érte, ugy meg-rettent, hogy az ötet fogságra vivő *Obefternek* edgyet sem tud vala szóllani, és valamint fel-vala öltözve, ugy mene a' fogságba. Minden tsélédjei közzül tsak egy szólgájának engedteték-meg, hogy vele mennyen, a' többinek pedig kemény büntetés alatt tiltaték-meg, hogy tsak szóljanak-is többé vele. Er-ről az őrizeten lévő katonáknak is kemény paran-tsolatot adának, hogy tsak edgy tsélédjét is a' *Vár-ba* bé-ne botsásfák. Minden ételek, mellyek a' *Vár*-rosban a' maga *Szakáttsától* készittetnek, előbb a' *Hauptvachtra* vitetnek, és az ott lévő *Tisztól* szor-galmatosan meg-visgáltatván, mind őlzve vagdal-tat-

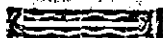


tatnak és felirattatnak, annakutánna küldetnek a' Várba a' *Profoszhoz*, ki ezekről rendre *receptisét* adván, fel-adja *Ipfylandinak*, és a' réport megint vizsgálva-küldetik a' fő-vigyázaton lévő Tiszt kezébe. Mi légyen bizonyos oka ezen ő fogságának, senki bizonyosan nem tudja; hanem mindenek azt vélik, hogy titkon a' Portával levelezett volna, mellyen szerentsélen rajta érték. Miólta fogva van, minden mulattsága csak az olvasás. Minden jószága petsét alatt vagyon.

Minden-féle Német 's más Ujság-Levelekből öfvezszedett Külső országi nevezetesebb Tudósítások.

Frantzia-ország. (A' Haza-körül esett szerentsés tsatázások akadályoztattak, mely-szerint a' Külső-országi történetekkel már régtől fogva adósái maradni kénytelenítettünk, imé újra ezekhez kezdünk.) *Nekker*, azon már két izben számkivetésben küldetett, de megint vizsgálva-hivatott nagy Frantzia Minster, már annyira vitte a' Frantzia Nemzetet, hogy ezek azon szörnyű adóságaik között-is csak nem bővelkedni láttatnak. *Nekkernek* a' Nemzet eleibe terjesztet irására minden tehetősebb Hazasiak úgy hordják önként az ezüftet a' pénz-verő-házokba, hogy az a' közönséges hafzonra fordittassék, hogy már most 8 napok alatt 50 milliom tallérokat verjenek. — A' *Szt. Mártini Benediktinusok* azt ígérék a' Státusnak, hogy ők egy minden esztendőben 900-ezer Livára-való jövedelmet fognátnak műtatni, ha ők *Secularisaltatnátnak*, és mindeniknek 500 Livrát fizetne a' Státus esztendőnként. — A'

Germani Karthäuserok és Dominikánusok-is, kiknek elztendöként 1 milliom 500-ezer Livra jövedelmek vagyon, mindent a' Stutusnak ajánlanak, és a' más Szerzetek példája-szerint a' magok el-törölte-téseket önként kívánnyák. Egy szóval a' Frantzia Nemzetnek minden renden lévő tagjai ugy öszve-tették vállaiokot a' közönséges haszonnak elé-moz-dittására, hogy ott minden tsak a' Nemzeti közön-séges haszonra láttatik tekinteni. A' Nemzeti-gyü-lésben el-végeztetett, hogy az egész Országban min-den Templomokból az ezült és arany a' pénz-verő házokba vitésék, és a' Nemzet' hasznára pénzé-verettség; mellyet most hordanak-öszve; de kell-is itt a' pénz; mert a' Nemzeti-gyülés a' Státusnak minden nap 24-ezer Livrába kerül. 1200 a' Dépu-tátus; mindenik 18 Livrába kerül napjában; 's hát a' viasz gyertya 's más költségek. Az iratik, hogy a' Romái Szt. Atya 2 Levelet küldött volna Frantzia-országba, edgyiket a' Királynak, a' más-ikot pedig a' Nemzeti-gyülésnek, melyben azt az előre-való ígéretet tette, hogy maga személlyesen Párisba fogna menni, ha a' Nemzeti-gyülés a' bé-keiségnek helyre-állittására és a' Vallásnak hasz-nára szükségesnek lenni gondolja; mellyet ha az ő öregségeivel járó nyavallyái nem találnának-is meg-engedni, egy Kárdinál Követet fogna a' maga ké-pében küldeni. — A' Romái Szt. Atya a' Fran-tzia-orzági zenebonára nézve egy 3 napi imádka-zó innepet, és a' Városnak 9 fő Templomaiban, minden napi imádságot, és ezen 3 nap alatt töké-letes bün-botsáttást rendelt. Különösön parantsolt

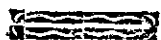


8 Szentsége, hogy a' napnak le-menetele után egy órával minden harangokat fél-óráig húzzanak, hogy ezen idő alatt Romának minden lakosi Frantzia-országért foházkodásra szállítsanak.

Frantzia-ország. Egy tsalhatatlan Tudósításban szóról szóra ezt olvassuk: „Ezen Országnek állapota egészen meg-fordult, és újra egy tsudálatos körülállást öltetett magára. A' Párisban való szörnyü drágaság és kenyérbéli szükség; a' népek a' Királyhoz és a' Ministerekhez való kedvetlenségek, azért, hogy az Országot minden útan módon a' régi lábára vizsgál-állítani kívánni és munkálódni alattomban meg-nem szünnének, 's több effélék; megint egy ujj és az elsőnél sokkal veszedelmesebb zenebonát indítottanak. — Ezen zürzavaros és veszedelmes zenebonára okat szolgáltatata nem régiben, egynéhány Regimenteknek Párisba való szollittatók, kik midőn a' Gárda Sereggel és a' Nemzeti Seregnak Tiszteivel edgyütt vendégeskednének, hól a' Király, Királyné és a' Királyfi is Okt. 1-ső napján jelen valának — de kivált midőn a' már-igyanus nép meg-tudá, hogy ezen Vendégtségben a' Tisztek a' Nemzeti *Cokárda* helyett fekete fátyólt tettek volna Kalapjaikba, semmit sem kételkedék a' nép tovább, hogy el-nem árultatott, és hogy a' Regimentek azért nem jönének Párisba, hogy a' moston építő Nemzeti Szabadság' házat fundamentomából el-rontsák. Ezen naptól fogva meg-nem szünt a' szörnyü zenebona; mely az első fokkal fellyül haladja. — Oktobernek 4-dikén öfve-gyüle egynéhány ezerből álló Afiszonyi sereg; ezeket

fegyveres férfiak fokosága kísérvén, a' Tanátsházra rontának, minden harangokat félre verének; puska port gollyóbísi prédálának, és olyan zenebonát indítottanak, mellyet le-nem lehet irni. A' Nemzeti Sergek, a' Gárda Sergek 's a' többi mind fegyverben valának öszve-zavaradva, kiket nem lehet vala le tsendesíteni, hogy Versáliára ne-űszenek, sőt ezen zenebonás népnek fő Vezére *Marquis de Fayette* sem kerülheté-el, hogy a' zenebonás fegyverekkel Versáliába ne mennyen. El-menének azért, és midőn ide érkezének, hát már a' fel-fegyverkezett véghetetlen Hering áruló alszonyi fokoság itten vagyon, és mindenik a' Királlyal akarna beszélni; de mivel a' Strázsák bé-nem botsátták vala, már tsatára került a' dolog, és némely Gárdákat le-vertének vala a' földre. Ezt látván a' Király, meg-engede a' hozza-menetelt, és ezen Alszonyi Seregnek képeben egy Hering áruló Francia *Kofu* beszél vala a' Királlyal, kiknek ő Felsége mindent meg-engede és igére. Ezen láрма még meg-nem frűnek, midőn a' Polgári katonaság Versáliában, a' Párisi Nemzeti Sereggel és az ott lévő Regementekkel öszve-vévén magokat, körül-vevék a' Királyi házot, és meg-szállák azért; mivel észre-vették vala, hogy a' Király egész familliafiól elébb kívánna titkon állani, hogy a' Nemzeti-gyülekezet' végzésének magát alájja ne-irhassa. Midőn látná a' Király, hogy bé-van-hatalommal és erőszakkal rekesztve, rá vevé *Marquis de Fayette* a' Népnék Vezére, hogy mind azokat, mellyeket eddig a' Nemzeti-gyülés végzett, erősiténé-meg, sőt nagyobb

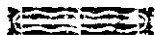
meg-



meg-erősítésnek okáért menne Versáliából a' fő Városba Párisba a' Nemzeti-gyülekezetbe, hogy minden vezedelemnek eleibe állhassan.

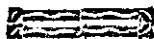
Mi leve ezen szörnyű történetből? az, hogy a' Király egész Familiástól 6-dikban dél-után, a' Nemzeti-öriző népnek óltalma és vigyázatja alatt, és 100 Députátusoknak kísérese alatt Párisba a' Nemzeti-gyűlésbe kifirteték, és már most az-olta a' Király egész Udvarával Párisban lakik, és visszaversáliába nem botséttatik. Ezen időtől fogva kezdett valamit tsendefedni a' zenebona; de állandóságot nem ígérhetünk ezen tsendefedésnek: mert a' Nemzeti-gyűlés a' maga tzéljától el-nem áll, hanem azt folytatja. Szüntelen várjuk az erről szóló bővebb tudósítást; mert némelyek azt akarják hinni, mely még tsak ugyan nem tökéletes igazság, hogy a' Nemzet a' Királynét valamely Klástromba zárta volna, és kívánná a' Királytól el-vállasztani. Ez ugyan mondom nem egészen igaz; de tsak ugyan ugy vagyon Frantzia-országban a' dolog, hogy Romában nem minden ok nélkül imádkoznak ezekért.

Brüszfel. — Többnyire a' Bétsben szárnyaló Német Ujság Levelekben majd mindenikben, de nevezetesen az Erlangi Ujságban azt olvasom, hogy az Auszriai Belgiumbéli nagyobb emberek mind általköltöztenek volna Hollándaiba a' Menkheli Erkekkel edgyütt, és a' Menkheli Erkek egy Kuririrt küldött volna Hollándaiból ö Felségéhez a' Státus képeben.



pében olly irással, hogy ő Felsége minden eddig volt Privilegiumaikot, Törvényeket és julsokat adja visszfa, valamint akkor volt, mikor ők ő Felségét és az Auszriai Házot (*Schutz Herr*) fejeknek és óltalmazó Uraknak vállasztották; mert különben az ő Ifienekre és Kardjokra apellálnak. Ezt mi a' Német Levelekből irtuk; azért igazsága-felől jót nem állunk. Azt irják, hogy Hollandia, Frantzia-ország és Belgium egy Húron pengenének, hogy pedig Belgiumból sokon Hollandiába által-költöztenek a' tehetősöbök közzül, és most is költöznek, azt igaznak akarják erősíteni.

Itt Bétsben némely Kereskedők azt erősítik, hogy ők Levelet vettének volna Oláh-orzágból, mely-szerint a' Nagy Vezér a' maga Táborát 3-szor is öszve-fzedvén, és Hafsán Basának 20-ezerből álló Sergével edgyesítvén, megint H. *Kóburgra* ütött volna, kinek lovas Népe éppen akkor lévén a' préda költöztetésében, *Kóburgon* szinte erőt vett volna; kit ugyan tsak *Kóburg* 3-szor is végre meg-vervén, maga *Kóburg* egy könnyü sebet kapott volna. Ezen hír Bétsben egy kittsiddég vallagóbban jár a' köznép suttagó szájában; de ne hidjünk ad-dig néki, mig az Udvari Tudólitást nem látjuk; mert sok a' hazugság.



Tudósítás.

Azon új Magyar Könyv; (Egy a' Teremtőhöz fel-emelkedett elmének szabad Gondolkozásai) melyről már Tudósítást tettünk vala, találtatik 30 krajtzáron.

Bétsben a' Stahle Ur bóltjában a' Volltzeull nevű uttzában a' 813-dik szám alatt.

Pesten is ugyan Stahle Ur bóltjában az Univerzitás mellett.

Debretzenben Imre János Könyváros Urnál.

Kolozvárt a' Ref. Kol. Könyvnyomtató Házánál, és mindenütt a' Könyvkötő Uraknál.

A' Kegyezségre igen szép megjegyzés.

Ezen Könyvnek ki-nyomtatására Gróf Vartenslebennd Alzszony ö Excellentiája 100 tallérokat ajándékozott. Bár többen találkoznának ilyenek; más lában állana a' Magyar nyelv, és a' Tudomány.